

U KUNT DE BRIEF HIER ONDERTEKENEN:

<http://www.s2bnetwork.org/sign-democratisation-letter>

Aan

Regeringen van EU-lidstaten

Europese Commissie

Leden van het Europees Parlement

Leden van parlementen in lidstaten

EU Handels- en investeringsbeleid moet worden gedemocratiseerd

Wij, de ondertekenende organisaties uit maatschappelijk middenveld, vakbonden, boerenbewegingen, ondernemers en burgemeesters, roepen op tot een fundamentele revisie van het besluitvormingsproces van lopende en toekomstige handels- en investeringsakkoorden van de EU.

Moderne handelsakkoorden noemen toe in omvang, verminderen beleidsruimte en hebben een disciplinerende werking voor democratische besluitvorming in alle domeinen van de maatschappij. CETA en TTIP hebben getoond dat de manier waarop EU handels- en investeringsakkoorden tegenwoordig worden onderhandeld en geratificeerd bedrijfsbelangen bevoorrecht en dat er tekortkomingen zijn in het democratisch proces gaande van het begin van de onderhandelingen tot de ratificatie. Vanaf het prilste begin zijn bedrijfslobbyisten uitvoerig geconsulteerd, terwijl organisaties ten dienste van het algemeen belang, parlementsleden, gemeenten, regionale overheden evenals burgers grotendeels in het ongewisse werden gelaten. Zulke processen, die tekortschieten in brede democratische participatie, en de geheimhouding rond de onderhandelingen (ontwerp-hoofdstukken van TTIP zijn tegenwoordig nog geheim) zijn voornamelijk factoren geweest die hebben geleid tot de controverses rond het ratificatieproces van CETA.

De ervaringen met CETA en TTIP vragen om een fundamentele verandering van bestaande processen om EU handels- en investeringsakkoorden te onderhandelen. Alleen een proces dat vanaf het begin democratisch en transparant is, op Europees niveau en dat van de lidstaten, heeft het potentieel om te verzekeren dat handels- en investeringsakkoorden ten goede komen aan iedereen en zullen zodoende zorgen voor brede goedkeuring.

Ons doel is het democratiseren van besluitvorming van EU Handelsbeleid door het naar behoren betrekken van het Europees Parlement, parlementen van lidstaten, maatschappelijk

middenveld en het hebben van een breed publiek debat, verzekerd door een transparant proces. Deze inspanning is onderdeel van een veel bredere Europese beweging om Europa te democratiseren.

Dit zijn geen technische maar politieke vragen. Recente voorstellen van de Europese Commissie om investeringen uit toekomstige handelsakkoorden te halen en hiermee enkel de EU er bevoegd voor te maken mag niet leiden tot minder democratie en publiek debat. Doorheen het hele proces hebben we betrokkenheid nodig van parlementen en een publiek debat van het lokale tot Europese niveau. We kunnen niet toestaan om het proces te versnellen ten koste van democratische betrokkenheid.

In onze visie zijn de volgende leidende beginselen en stappen noodzakelijk voor het bereiken van democratische EU handels- en investeringsakkoorden en beleid:

Leidend beginsel

Handel is geen doel op zichzelf. Het moet een manier zijn om sociale, ecologische en economische objectieven te bereiken. Handels- en investeringsakkoorden moeten niet maximalisatie van handelsliberalisering en verlaging van kosten voor bedrijven als voornaamste prioriteiten hebben, maar bijdragen aan publieke belangen zoals het aanpakken van klimaatverandering, verzekeren van waardig werk, bescherming van gezondheid van burgers, zorgen voor rechtvaardige belastingen en financiële stabiliteit. Dit betekent ook dat handelsbeleid ondersteunend moet zijn aan het uitvoeren en bereiken van mensenrechten en andere verdragen en akkoorden zoals het Klimaatakkoord van Parijs, standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), het Verdrag inzake Biologische Diversiteit en Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Negen stappen voor een democratisch proces

1. Transparante en publieke consultatie met open einde voordat mandaten worden geformuleerd

De Commissie zou een open en transparante publieke consultatie moeten houden gedurende de aanvangsfase voorafgaand aan de start van de onderhandelingen en voordat het onderhandelingsmandaat wordt opgesteld. De consultatie moet een open einde hebben en niet enkel een vooraf bepaalde uitkomst toelaten. De Commissie moet het opgestelde mandaat publiek toegankelijk maken zodra het klaar is, om daarmee een volledig en betekenisvol debat in parlementen en met middenveld mogelijk te maken. Om volledige transparantie te verzekeren zullen alle bijdragen aan de publieke consultatie openbaar worden gemaakt.

2. Verzekeren van gebalanceerde inbreng door belanghebbenden vanaf de formulering van het mandaat tot aan het ratificatieproces

Alle belanghebbenden moeten een gelijke mogelijkheid hebben om een bijdrage te leveren aan beslissingsnemers voor, gedurende en na de onderhandelingen van een handels- en investeringsakkoord. Regeringen en de Commissie moeten verzekeren dat ze een balans bereiken in hun interactie met belanghebbenden, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit bevat actief zoeken naar bijdrages van ondervertegenwoordigde groepen alsmede het beperken van interactie met groepen die oververtegenwoordigd zijn. Contacten met belangengroepen moeten volledig en proactief geopenbaard worden. Bovendien zal de Commissie nalaten om directe inbreng te zoeken van belangengroepen op een niet-transparante bilaterale basis.

3. Europees Parlement en parlementen van lidstaten moeten het mandaat goedkeuren

De mandaten voor handels- en investeringsakkoorden moeten worden bediscussieerd en goedgekeurd niet enkel door de Raad maar ook door het Europees Parlement. De regeringen van de lidstaten moeten mandaten met hun parlementen bediscussiëren en daarvan goedkeuring krijgen.

4. Directoraten-Generaal (DG's) en ministeries moeten doelstellingen van algemeen belang moeten een meer prominente rol hebben in de onderhandelingen

Om te verzekeren dat sociale, ecologische en economische belangen net zoals het algemeen belang prioriteit krijgen boven commerciële belangen moeten andere DG's / ministeries een substantieel meer prominente rol hebben in formulering van handelsbeleid in alle fases van het beleidsvormend proces.

5. Alle mandaten en onderhandelingsdocumenten moeten openbaar zijn

Alle mandaten, onderhandelingsvoorstellen en geconsolideerde onderhandelingsteksten evenals inbreng van belanghebbenden moet proactief gepubliceerd worden en volledig publiek toegankelijk zijn.

6. Parlementen moeten in staat zijn om aanwijzingen te geven gedurende het onderhandelingsproces

Het Europees Parlement en de parlementen van de lidstaten moeten gedetailleerde actuele informatie en onderhandelingsteksten ontvangen (e.g. gebruikmakend van de Duitse "Wet op Samenwerking tussen de Federale overheid en de Duitse Bundestag in Zaken betreffende de Europese Unie" als een startpunt voor verbeterde toegang tot recht op informatie). Het moet toegestaan zijn dat ze richtlijnen en aanwijzingen

formuleren voor lopende onderhandelingen. Al deze debatten moeten openbaar zijn en open staan voor bijdragen van alle belanghebbende maatschappelijke organisaties.

7. Breed parlementair debat voor ondertekenen en stemmen van akkoorden

Het Europees parlement en de parlementen van de lidstaten moeten een breed openbaar debat voorzien in het parlement nadat het akkoord in alle talen beschikbaar is. Dit bevat het toestaan van alle relevante comités om, met betrekking van diverse belangengroepen, het akkoord te beoordelen, voor de stemming ervan of voordat regeringen van lidstaten een positie nemen in de Raad. Het bevat ook publicatie van een volledige inschatting van de voordelen en risico's van het voorgenomen akkoord. Parlementen moeten het recht hebben om de voorgestelde tekst terug te sturen naar de onderhandelingstafel, ook nadat de onderhandelingen afgerond zijn.

8. Afschaffen van voorlopige toepassing voor gemengde handelsakkoorden

Het gebruik van voorlopige toepassing van internationale verdragen was bedoeld voor noodsituaties en grote urgentie, niet voor handels- en investeringsakkoorden. Zulke akkoorden zouden enkel moeten worden toegepast wanneer ze volledig zijn geratificeerd .

9. Akkoorden moeten worden gesloten voor een gelimiteerde periode met de mogelijkheid tot verlenging

Internationale akkoorden gesloten door de EU zijn moeilijk op te zeggen. De Commissie moet voorstellen aan de Raad om zulke handelingen te ondernemen met kwalificeerde meerderheid of zelfs unanimiteit en met toestemming van het Europees Parlement. Deze hoge horde voorkomt dat toekomstige regeringen handelsakkoorden evalueren die zijn onderhandeld door voorgaande regeringen. Daarom moet elk handelsakkoord onderhandeld door de EU enkel gesloten worden voor een beperkte periode, met de mogelijkheid voor beide Partijen om de duur ervan te verlengen na die periode. Daarnaast moeten het Europees Parlement en de parlementen van de lidstaten het recht hebben om een omvattende beoordeling van handels- en investeringsakkoorden te vragen gebaseerd op de effecten op Mensenrechten en Duurzaamheid.

Enkele van de stappen die zijn toegelicht kunnen onmiddellijk bewerkstelligd worden, anderen zullen een fundamentele hervorming van betrokken instituties nodig hebben. Samen presenteren deze stappen een pad naar een handels- en investeringsbeleid waar het algemeen belang in de bestuurdersstoel zit.